

z domova odvedeny. Ale naproti tomu vyslovil nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 27. února 1924 R I 151/24 (uveřejněném v Právniku 1925 str. 605) přísnější zásadu, že totiž jest manžel povinen, by platil manželce pro dítě výživné, i když ho opustila, vzavši dítě s sebou, jestliže manželé si nevyžádali soudního rozhodnutí o tom, zda jest manželka s dítětem oprávněna žítí odloučeně od manžela, a jestliže manžel neuplatnil své právo, by se manželka s dítětem do jeho domácnosti vrátila, nýbrž svou právní nečinností udržuje tento zákonem zavržený stav. Toto rozhodnutí rekursní soud výslovně cituje. Za tohoto stavu věci nelze mluvit o »zřejmém rozporu rozhodnutí se zákonem«, jenž by předpokládal, že rozhodnutí odporuje výslovnému a nepochybnému zákonnému předpisu, že tedy zákon řeší určitou otázku výslovně a jasně a že přes to bylo učiněno rozhodnutí tomu odporující (v tom smyslu sr. na př. rozh. čís. 745 a 3551 sb. n. s.). Zákon však neřeší výslovně spornou otázku, o kterou tu jde. S hlediska § 16 nesp. říz. — který je tu jedině rozhodný — nelze tedy ani v tomto směru dovolací stížnosti vyhověti.

Čís. 9118.

Pro povinnost schovance k pracem v domácnosti a v hospodářství pěstounů rozhoduje v prvé řadě smlouva o schovanectví. Není-li jí, platí zásada, že pěstouni mohou z důvodu svého rodinného poměru ke schovanci upotřebiti jeho pracovní síly v domácnosti nebo v hospodářství, a to bezplatně.

Pokud jest v projevech pěstounů spatřovati slib odměny schovanci za konané služby. Pro platnost takového slibu není potřebí notářského spisu.

(Rozh. ze dne 17. srpna 1929, Rv I 1925/28.)

Žalobkyně byla schovankou v domácnosti manželů H-ových a konala v jejich hospodářství práce. Po smrti manželů H-ových domáhala se na jejich pozůstalostech odměny za konané práce. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalované sice právem napadají názor odvolacího soudu, že mezi stranami, mezi žalobkyní a manželi H-ovými byla ujednána smlouva služební již od roku 1914, ale je to bez významu proto, že manželé H-ovi slíbili žalobkyni služební plat dodatečně. Není o tom sporu, že žalobkyně byla u manželů H-ových jako schovanka, že si ji vzali z vídeňského nalezince jako šestileté dítě na vychování. To se mohlo státi svobodně ve smyslu § 186 obč. zák. bez součinnosti soudu, pokud se to ovšem nedotýkalo zájmu dítěte a jeho práv. V takovém případě bylo ovšem potřebí pro smlouvu o schovanectví schválení soudu. Pro povinnost schovance k pracem v domácnosti nebo v hospodářství pěstounů rozhoduje ovšem nejprve obsah takové smlouvy. Není-li jí, předpokládá zákon, že pěstouni

z důvodu svého rodinného poměru ke schovanci mohou upotřebiti jeho pracovní síly v domácnosti nebo hospodářství, a to bezplatně. To vyjádřil již dvorní dekret z 1. dubna 1813 sb. z. pol. sv. 40 čís. 32. O platnosti tohoto dekretu nemusí býti zde rozhodováno, ježto zásada a předpoklad bezplatnosti služeb schovancových pro pěstouny, pokud tento zůstává členem jejich rodiny, plyne ze samého poměru rodinného (srov. nálezy čís. 2134, 5684, 6888 sb. n. s.). Převzetí žalobkyně z nalezince stalo se patrně dohodou s tímto ústavem o pěstounství, ale není potřebí zjišťovati dohodu a její obsah, ježto ani žalobkyně na ní svého nároku nezakládá ani žalovaný se jejím obsahem nebrání a pro posouzení žalobního nároku není obsah oné smlouvy ani rozhodný, protože je založen na slibech manželů H-ových, učiněných až po jejím přijetí do výchovy. V tom směru zjištěny jsou sliby zemřelých manželů H-ových, že žalobkyni neošidí, že jí to dají najednou, že jí něco dají, až budou odevzdávat usedlost. Svědek potvrdil, že žalobkyně neměla plat a že hospodáři říkali, že jí to dají najednou za to, že byla u nich od malička, a tomu svědek rozuměl tak, že jí vyplatí až předají hospodářství. Tento slib stal se podle výpovědi svědka K-a až po roce 1918. Svědek S. potvrdil, že v roce 1919 říkala jednou Marie H-ova žalobkyni, že jí něco dá, bude-li poslouchat, jinak však svědek neví, zda manželé H-ovi něco žalobkyni slibovali. Podobně svědkyně S-ová potvrzuje slib Marie H-ové: »Lojzka dělej, však já ti také něco dám« a svědek S. slib Marie H-ové, že žalobkyni neošidí. Tyto neurčité sliby, až na slib potvrzený svědkem K-em, doplňují však sliby vyplývající z výpovědi žalobkyně a jejího manžela. Žalobkyně sama potvrdila, že jí manželé H-ovi stále slibovali, že jí za služby do roku 1920 odmění, a manžel žalobkyně, že v době, když byl kočím u H-ových (roku 1921), slyšel od Marie H-ové vícekrát, že žalobkyni dají službu od roku 1914—1920, až budou hospodářství předávat. Není sice přesně zjištěno, kdy se všechny sliby staly, zda se staly před výkonem služeb a zda při těchto slibech šlo o ujednání odměny za budoucí práce, jak předpokládá § 1151 obč. zák. Proto nelze bezpečně usouditi, že manželé H-ovi již od počátku roku 1914 ujednali služební smlouvu. K ujednání takové smlouvy o službách nestačil by prostý neurčitý slib, že za to žalobkyni něco dají, že jí neošidí, že jí dají něco najednou, protože byla u nich od malička, a to jednak pro neurčitost úplaty a pro rodinný poměr, vzhledem k němuž bylo slibováno. Ale ze slibů manželů H-ových, jak je potvrzuje žalobkyně a její manžel, lze bezpečně usouditi aspoň tolik, že manželé H-ovi uznali svůj závazek dáti žalobkyni za služby další odměnu, že služby od žalobkyně nežádali jenom za zaopatření a za to, co jí kromě zaopatření poskytovali, nýbrž že jí slibovali další přiměřenou odměnu. Třeba tedy v těchto slibech nelze shledati ujednání služební smlouvy pro minulost, jsou uznáním dluhu přiměřené další odměny za služby vykonané (slib uznávací constitutum debiti) a proto jsou žalované pozůstalosti povinny dáti žalobkyni další přiměřenou odměnu za její služby podle oněch slibů. Pro platnost takového slibu není potřebí notářského spisu, protože nejde o darování. Vždyť nebylo ža-

lobkyni nic slibováno zadarmo, nýbrž za vykonané služby. Také při slibech, jak je potvrzuje žalobkyně a její manžel, nebo svědek K. není závady neurčitosti. Pro slib odměny, bylo-li slibováno za vykonané a případně i budoucí práce, není potřebí naprosté určitosti oné odměny, ježto po zákonu se předpokládá odměna přiměřená (§ 1152 obč. zák.).

Čís. 9119.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Převedl-li výstavce (remitent) směnku, v níž samé, ač to bylo ujednáno, převod nebyl zakázán, nemá námitka, že nabyvatel má jen mandát k inkasu, že rubopis jest jen rubopisem zmocňovacím podle § 15 směn. zák., v zápětí, že nabyvatel nemá vůbec oprávnění k žalobě.

Je-li plný rubopis učiněn toliko na oko, ač jde vskutku jen o rubopis zmocňovací, může příjemce směnky vznést i námitky z poměru k výstavci.

(Rozh. ze dne 17. srpna 1929, Rv I 995/29.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítl žalovaný příjemce nedostatek aktivní legitimace proto, že směnka podle dohody s remitentem a výstavcem, jež ji na žalobkyni převodil rubopisem, byla dána jen jako depotní směnka, neměla být dále převedena a že žalobkyně, majíc směnku, má jen příkaz k inkasu, protože směnka byla nepřevoditelná. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti, o dovolací soud napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** Sporná směnka byla remitentem Eduardem R-em před splatností bez omezení podle § 15 směn. zák. převedena indosamentem na žalobkyni. Indosamentem stala se žalobkyně vlastníci směnky podle §§ 8 a 15 směn. zák. a jest podle § 32 směn. zák. oprávněna žádati na žalovaném jako směnečníku zaplacení směnečné sumy. Jest nerozhodným, na základě jakého právního důvodu byla směnka na žalobkyni indosována. Byla-li dána sporná směnka žalovaným remitentem a výstavci Eduardu R-ovi jako směnka ke krytí s tím, že podle ujednání neměla být dále dána, jest to pro spor nerozhodným. Podle § 87 směn. zák. může směnečný dlužník činiti jen takové námitky, které plynou ze směnečného práva samého nebo které mu přísluší bezprostředně proti tomu, kdo právě žaluje. Rubopisem byla směnka převedena na žalobkyni bez jakéhokoliv omezení a, jaká smlouva ohledně směnky byla sjednána mezi výstavcem a žalovaným jako směnečníkem, jest nerozhodným, neboť žalovaný ani netvrdil, tím méně prokázal, že ujednání to bylo učiněno též se žalobkyní, nebo, že měla o něm před indosací vědomost.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nižší soudy právem nepovažují námitku nedostatku aktivní legitimace za odůvodněnou. Výstavce může sice podle § 8 směn. zákona ve